

πρόγραμμα – Ενημερωτικό φυλλάδιο

GenCAD

Παρούσα γνώση και στόχοι

Το πρόγραμμα GENCAD (Gender in Coronary Artery Disease) είχε ως στόχο να βελτιώσει την γνώση και ευαισθητοποίηση των βιολογικών και κοινωνιοψυχολογικών διαφορών φύλου χρησιμοποιώντας την στεφανιαία αρτηριακή νόσο (ΣΑΝ) της καρδιάς στις χώρες της Ευρώπης σαν παράδειγμα, για να τονιστούν οι διαφορές ως προς την πρόληψη και θεραπεία και σε άλλα χρόνια νοσήματα. Πιο συγκεκριμένα στόχευσε σε:

- Προώθηση της γνώσης: Το πρόγραμμα GenCAD σταχυολόγησε την παρούσα γνώση των διαφορών φύλου στη στεφανιαία νόσο και ανέλυσε την συμπερίληψη των θεμάτων φύλου σε τράπεζες δεδομένων και πολιτικές.
- Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης: Το GenCAD εκπόνησε μία μελέτη επάνω στην ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας και του κοινού στην ΣΑΝ και χρησιμοποίησε αυτή την γνώση για να δημιουργήσει ενημερωτικά δελτία για το φύλο στην στεφανιαία νόσο για να βελτιωθεί η γνώση και ενημερότητα στην Ευρώπη.
- Διάχυση της πληροφορίας: Το GENCAD, διέδωσε τα δεδομένα και ενημερωτικά δελτία σε δύο διασκέψεις, μέσω του διαδικτύου αλλά και με άλλους τρόπους διάχυσης της πληροφορίας ώστε να κλείσει το κενό στη γνώση/αξιολόγηση του φύλου στη ΣΑΝ και να μεταδοθεί στο γενικό ιατρό, τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, και το γενικό κοινό, σαν ένα πρότυπο παράδειγμα.

Μέθοδοι

Το GenCAD ανέπτυξε μία μεθοδολογική προσέγγιση για την προώθηση της γνώσης και ευαισθητοποίησης στον τομέα των φύλο-εξαρτώμενων χρόνιων νοσημάτων στα Ευρωπαϊκά μέλη-κράτη που θα μπορούσε να εφαρμοστεί ως το πρότυπο για άλλα χρόνια νοσήματα.

Το πρόγραμμα GENCAD, πρώτον, εκπόνησε μία πρότυπη μελέτη επάνω στην υπάρχουσα γνώση στις διαφορές φύλου στην στεφανιαία νόσο, βασισμένη στην δημοσιευμένη διεθνή βιβλιογραφία των 15 τελευταίων ετών. Πρόκειται για μία ανασκόπηση της βιβλιογραφίας στη ΣΑΝ, στους τομείς της πρόληψης και προαγωγής της υγείας, στην επιδημιολογία, στους μηχανισμούς της νόσου, στα κλινικά συμπτώματα, στη διάγνωση, στη διαχείριση του ασθενούς όπως και την έκβαση, χρησιμοποιώντας τη στεφανιαία νόσο ως παράδειγμα για άλλα χρόνια νοσήματα.

Μέρος του προγράμματος αφορά έρευνα στις υπάρχουσες ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων. Η έρευνα αυτή στόχευσε να εξετάσει σε ποιο βαθμό τα Ευρωπαϊκά αρχεία επαρκούν για να αναλυθούν οι διαφορές φύλου στην στεφανιαία νόσο. Το GenCAD

ανέλυσε δημόσιες βάσεις δεδομένων Ευρωπαϊκών κρατών μελών για την νοσηρότητα και θνησιμότητα της στεφανιαίας νόσου, συνέδεσε τα δεδομένα με παράγοντες κινδύνου και κοινωνικοοικονομικές παραμέτρους και ανέλυσε τα δεδομένα ώστε να αξιολογήσει τις διαφορές φύλου (βιολογικές και κοινωνιοψυχολογικές).

Για να καταλήξει σ' ένα συμπέρασμα πάνω στις Ευρωπαϊκές πολιτικές υγείας, το GENCAD εξέτασε το τρέχον πολιτικό κλίμα των υπαρχουσών πολιτικών επάνω στο φύλο και τη στεφανιαία νόσο, επικοινωνώντας με τα τμήματα υγείας και περίθαλψης κυβερνητικών οργανισμών, εθνικές ιατρικές και δημόσιες εταιρείες υγείας, χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ερευνητές και πραγματοποίησε μία διαδικτυακή έρευνα.

Για να αξιολογήσει την ανάγκη για πληροφορία επάνω στις διαφορές φύλου στην στεφανιαία νόσο, πραγματοποιήθηκε μία «μελέτη ευαισθητοποίησης» με δύο μελέτες ερωτηματολογίων, μία απευθυνόμενη στο γενικό κοινό και μία στους επαγγελματίες υγείας.

Βασισμένη στις βιολογικές και κοινωνιοψυχολογικές διαφορές φύλου που ταυτοποιήθηκαν στην πρότυπη μελέτη και την μελέτη ευαισθητοποίησης, συντάχθηκαν ενημερωτικά δελτία για επαγγελματίες υγείας και για το γενικό κοινό, ενσωματώνοντας τη σχετική συνδρομή και εμπειρία των εταίρων του δικτύου και των ευρέως συμμετεχόντων. Τα δεδομένα επικυρώθηκαν σε συνεργασία με ομάδες εμπειρογνομόνων και οριστικοποιήθηκαν μετά από συζητήσεις με την Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας τροφίμων (DG Health and Food Safety), (αναρτημένα στο <http://gencad.eu>).

Για την διάχυση της πληροφορίας οργανώθηκαν δύο διασκέψεις, συμπόσια και παρουσιάσεις του προγράμματος σε άλλες συναντήσεις, με ενημερωτικά δελτία, σε ιστότοπους ιατρικών εταιρειών, στο Facebook και Twitter. Κατασκευάστηκε μία ιστοσελίδα που φιλοξενείται από την Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας τροφίμων με δημοσιεύσεις των κύριων αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Τέλος το GenCAD κοινοποιεί τα αποτελέσματα επίσης σε κοινωνικά μέσα δικτύωσης ώστε να προσεγγίσει ειδικές ομάδες κοινού. Θα στοχεύσει, εκτός των άλλων, σε σχετικές ομάδες σε κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβάνοντας το γενικό κοινό κάθε ηλικίας και τους επαγγελματίες υγείας. Το GenCAD παρέχει μία προσέγγιση που θα μπορούσε να μεταφερθεί σε άλλες ειδικότητες και ασθένειες στο μέλλον.

Αποτελέσματα

Πρότυπη μελέτη

Περίπου 1000 επιστημονικά άρθρα ανασύρθηκαν και αναλύθηκαν λεπτομερώς. Ταυτοποιήθηκαν σημαντικές διαφορές φύλου που χρήζουν διερεύνησης σε όλα τα πεδία. Για παράδειγμα ο σακχαρώδης διαβήτης και το κάπνισμα αποτελούν σημαντικότερο παράγοντα κινδύνου στην γυναίκα παρά στον άνδρα. Επί πλέον, περαιτέρω άλλοι παράγοντες κινδύνου αναδύονται: διανοητική κατάσταση, κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, αυτοάνοσα και φλεγμονώδη νοσήματα όπως και διαταραχές των ορμονών φύλου και της σεξουαλικής λειτουργίας.

Οι άνδρες αναπτύσσουν νωρίτερα και πιο εύκολα αθηρωμάτωση των μεγάλων στεφανιαίων αρτηριών, ενώ οι γυναίκες συχνά παρουσιάζουν διαταραχές λειτουργίας των μικρών αγγείων. Ελλειψη ενημέρωσης των γυναικών και των θεραπόντων ιατρών τους αποτελεί επί του παρόντος ένα μείζον πρόβλημα που αποτελεί εμπόδιο στην άμεση αντίδραση σε περίπτωση οξέως στεφανιαίου επεισοδίου και στην ανάληψη δράσεων για την πρόληψη. Πολλά φάρμακα με καρδιαγγειακή δράση δρουν διαφορετικά στον άνδρα και την γυναίκα. Επί πλέον και άλλες φυλο-εξαρτώμενες διαφορές ανακαλύφθηκαν τόσο στην διάγνωση όσο και στην θεραπεία και την έκβαση.

Ανάλυση βάσεων δεδομένων

Οι περισσότερες βάσεις δεδομένων φαίνεται ότι παρουσιάζουν περιορισμένη ευαισθησία στην ανάλυση διαφορών φύλου. Τα αίτια μπορεί να είναι ότι, πρώτον έχουν ένα μάλλον χαμηλό όριο ηλικίας συμπερίληψης στις μελέτες, και δεύτερον, μεταβλητές όπως, κάπνισμα, διαβήτης, υπέρταση, υπερλιπιδαιμία, χρήση

οινοπνεύματος, δεν έχουν αναλυθεί ως προς το φύλο. Συμμεταβλητές συνδεόμενες με το φύλο, όπως επιπλοκές συνδεόμενες με την κύηση, ορμονική κατάσταση και σεξουαλική λειτουργία δεν συμπεριλαμβάνονται στις αναλύσεις βάσεων δεδομένων. Οι εμπειρογνώμονες συμφωνούν πως επιθυμούν να εξετάσουν φαινόμενα συνδεόμενα με το φύλο, αλλά σε πολλές μελέτες δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα λόγω έλλειψης ευαισθητοποίησης και/ή πόρων.

Ανάλυση πολιτικών

Συνολικά, 273 πολιτικές και οδηγίες ταυτοποιήθηκαν σε 27 Ευρωπαϊκά κράτη-μέλη, που έχουν κάνει ειδική αναφορά σε θέματα φύλου, είτε ως μέρος της εθνικής πολιτικής ισότητας ή σε σχέση με τα καρδιαγγειακά νοσήματα, αλλά σε λίγες περιπτώσεις ανευρέθησαν ειδικές συστάσεις. Έτσι, τα γενικά συμπεράσματα αυτής της μελέτης είναι πως το πολιτικό περιβάλλον στα κράτη-μέλη είναι τέτοιο που ευνοεί την ισότητα φύλων και την απουσία φυλετικών διακρίσεων και ότι υπάρχει αυξανόμενη τάση για συστάσεις από ιθύνοντες οργανισμούς υγείας που υποστηρίζουν περισσότερο ευαισθητοποιημένη παροχή υπηρεσιών υγείας ως προς το φύλο. Ως προς την τεκμηρίωση, πολλές πολιτικές αναφέρονται στις οδηγίες κλινικής πρακτικής της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Καρδιολογίας, ώστε να εξασφαλίζεται η ευαισθητοποίηση της παροχής υγείας ως προς το φύλο.

Ανάγκη αξιολόγησης

Η μελέτη ευαισθητοποίησης του κοινού σε 6 Ευρωπαϊκές γλώσσες, ενδεικτικά σε επιλεγμένες χώρες, αποκάλυψε ακόμη σημαντικές ελλείψεις στη γνώση και συνειδητοποίηση της διαφοράς φύλου στην αξιολόγηση του κινδύνου, τις ανάγκες για δράση και την πληροφορία στην έκβαση της νόσου. Η έρευνα μεταξύ των επαγγελματιών υγείας σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες αποκάλυψε σημαντική αδυναμία στη γνώση των σχετιζόμενων με το φύλο εκδηλώσεων της νόσου, τη διάγνωση και τη θεραπευτική προσέγγιση. Χρειάζονται περισσότερες ενημερωτικές καμπάνιες απευθυνόμενες στο γιατρό και το γενικό κοινό. Το διαδίκτυο εν προκειμένω αναδεικνύεται ως μείζον μέσον.

Ενημερωτικά δελτία

Ενημερωτικά δελτία που δημιουργήθηκαν σε 23 γλώσσες συγκεντρώνουν την γνώση των διαφορών φύλου στην πρόληψη, τις κλινικές εκδηλώσεις, τους μηχανισμούς της νόσου, τη διάγνωση, την απάντηση στις θεραπείες και την έκβαση για το γενικό κοινό και τους επαγγελματίες υγείας.

Πλήρεις εκδόσεις σε 24 επίσημες γλώσσες κρατών -μελών θα βρείτε στο https://ec.europa.eu/health/social_determinants/projects/ep_funded_projects_en#fragment3

Διάχυση της πληροφορίας

Σε κάθε μία από τις δύο διασκέψεις, περίπου 80 συμμετέχοντες, δύο από κάθε Κράτος-μέλος συζήτησαν τις διαφορές φύλου στην δημοσιευμένη βιβλιογραφία, την παρουσίασή τους σε τράπεζες δεδομένων και στις πολιτικές και τέλος την μελέτη ευαισθητοποίησης και τα ενημερωτικά δελτία.

Για την διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος στο ευρύτερο κοινό, με βιώσιμο τρόπο, η πληροφορία για το πρόγραμμα και τα ενημερωτικά δελτία είναι

διαθέσιμα σε όλες τις επίσημες Ευρωπαϊκές γλώσσες στην ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων:

https://ec.europa.eu/health/social_determinants/projects/ep_funded_projects_en#fragment3

Επί πλέον δέ, τα ενημερωτικά δελτία και τα αποτελέσματα του προγράμματος αναγγέλλονται και κοινοποιούνται στις ιστοσελίδες των εταιρών και τις ιατρικές εταιρείες, όπως EUPHA, ASPHER, European Heart Net, CPME, International/Italian/Austrian/Dutch/Japanese/ German Society of Gender Medicine και άλλες. Έχουν επίσης παρουσιαστεί και θα συζητηθούν σε μεγάλα Ευρωπαϊκά Συνέδρια: EUPHA 2015, IGM 2015, OSSD 2016, ECIM 2017, EUPHA 2017, «Europeans student conference 2017» και 2018, OSSD 2017, «World Health summit 2017» και 2018, EUROPREVENT 2018, IGM 2019, «Gender Summit 2017» και 2018, και θα παρουσιαστούν σε πολλά άλλα.

Ενημερωτικές εκδόσεις που περιλαμβάνουν συνοπτικά δελτία τύπου μαζί με τις λεπτομέρειες του προγράμματος στάλθηκαν σε μεγάλο εύρος ομάδων- στόχων συμπεριλαμβανομένων όλων των κατά το δυνατόν, αναγνωρισμένων φορέων στην Ευρώπη της Ιατρικής φύλου. Όλοι οι εταίροι του δικτύου, υπόσχονται να συνεισφέρουν ώστε να φτάσει η πληροφορία στις ειδικές ομάδες-στόχους τους μέσω τοπικών και εθνικών εκδόσεων.

Επειδή τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης παρουσιάζουν τεράστια δυνατότητα πρόσβασης στο γενικό κοινό, στους παρόχους υγείας και τις ιατρικές εταιρείες μαζί με τους «ακολουθούς» (followers) τους, χρησιμοποιούμε "tweets" και κατασκευάσαμε μία σελίδα facebook. Επίσης «τρέχουμε» στοχευμένες καμπάνιες χρησιμοποιώντας το Facebook, Twitter και Youtube για να προσεγγίσουμε κάθε κράτος-μέλος και να φτάσουμε το τοπικό κοινό, στοχεύοντας ειδικές ομάδες.

© European Union, 2017

Εταίροι του έργου: GEN4D: Institute of Gender in Medicine, Berlin School of Public Health, Andalusian School of Public Health, European Public Health Association, Institute of Health and Wellbeing, Radboud University Medical Centre, European Association for Cardiovascular Prevention & Rehabilitation.

Το πλησιάζει αποτελεί ένα πρωτοβουλία «καρδιακού χεριού» με σκοπό τη δοκιμή του εφικτού μιας ενέργειας και της χρησιμότητας της «καρδιακής κίνησης» και της υγιεινής διατροφής και της υγιεινής διατροφής. Διευκρινίζεται ότι η παρούσα έκδοση αποτελεί μόνο ένα εργαλείο για να ενημερωθείτε και να μάθετε περισσότερα από δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Ποιοι είναι οι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη ή τον έλεγχο των δεδομένων; Η Ευρωπαϊκή Ένωση, χρέει να λαμβάνεται υπόψη από τους κατόχους των καρδιακών δεδομένων: Shutterstock@stock.de, stock.de.

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που παρατίθενται σε αυτή τη δημοσίευση ανήκουν στους συντάκτες (GEN4D consortium) και δεν ανταποκρίνονται απαραίτητα στην επίσημη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν ευνοεί την αριστεία των πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε αυτή τη δημοσίευση. Ούτε η Επιτροπή ούτε οποιοδήποτε άλλο όργανο που ενεργεί για λογαριασμό της Επιτροπής δεν ευνοεί για τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν.

Το παρόν έγγραφο έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων.